

مسئولیت متن و شکل بدوش نویسنده مضمون میباشد، عقیده نویسنده لزوماً نظر افغان جرمن آنلاين نمی باشد

۲۰۱۹/۰۴/۱۲

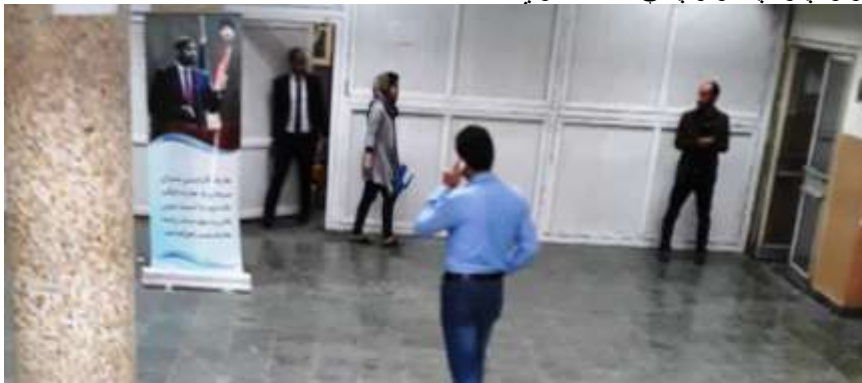
اباسين نسل

معارف څنگه غیر سیاسي کيږي

په افغانستان کې پر تنظیمونو د واک او څوکيو د ویش دود به کله پای ته رسيږي؟! هر وزارت کې چې نوی وزیر وټاکل شي لومړی کار یې دا دی، چې د خپل تنظیم او قوم خلک ځای پر ځای کړي. راځم اصل مطلب ته او هغه د هېواد د پوهني وزارت اوسني حالت ته. له هغې ورځې چې جنګسالار عطا محمد نور سره د بلخ ولایت د پرېښودو په بدل کې د امتیازاتو د ورکړې تړون شوی، له بده مرغه په ملکي برخه کې تر ټولو لوی او مهم ارګان د پوهني وزارت هم ورته د نورو امتیازاتو تر څنګ ډالی شوی، چې دا یوه لویه تیروتنه وه، ځکه د پوهني وزارت د ملکي برخې د ټولو مامورینو ۶۷ سلنه جوړوي یعنی که ټول ملکي وزارتونو یوې خوا ته کړی بیا هم د پوهني وزارت کارکوونکي ترې زیات دي. عطا محمد نور هم دغه وزارت ته یو داسې بې تجربه او متعصب کس (میر ویس بلخي) ټاکلی، چې د ښوونې روزنې په برخه کې هیڅ ډول تجربه نه لري او ټول فکر یې دې ته دی، چې څنګه خپل تنظیم او قوم ته کار وکړي او خپل جیبونه ډک کړي. د سرپرست وزیر میر ویس بلخي د دندې له پیل سره سم یې کارنامې (!) هم پیل شوي، چې یو څو بېلګې یې تاسو ته لیکم:

لومړی کار یې دا و، چې د خپل دفتر د جوړولو په پلمه یې تقریباً لس میلیونه افغانی تخصیص کړي، چې کیدی شي یو میلیون یې هم نه وي مصرف شوي او پاتې یې په جیب کې واچولي. دا چار په داسې حال کې ترسره کيږي چې د وزارت په ودانۍ کې ډېرې نورې مهمې ستونزې شته. یوه بېلګه یې دا ده، چې اکثراً له دوهم پور پورته (چېرته چې د وزیر دفتر دی) په نلونو کې اوبه نه وي، ځکه ځاګانې وچې شوي دي په تشابونو کې بد بویي زیاته وي او خلک د اودس کولو لپاره په اوبو پسې لالهانده وي.

د پاڼو شمېره: له 1 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته رابولي. په دغه پته له مور سره اړیکه ټینګه کړئ maqalat@afghan-german.de

یادونه: دلیکنې د لیکنیزې ښې پازوالي د لیکوال په غاړه ده، هیله من یو خپله لیکنه له رالیږلو مخکې په څیر و لولئ

پر دې برسیره نوموړی د اېگويزم (خودپرستی) په ناروغي هم اخته دی، د وزارت په هر منزل کې يې خپل عکسونه لگولي. همداراز يې د کابل ښار په ځېنو واټونو کې هم د خپل عکس لوی بيلبورډونه لگولي وو، خو کله چې د مارشال فهيم تليان را ورسيد نو د ده عکسونه بيا ليرې او د فهيم ولگول شول. يوه موضوع د يادونې ده؛ که چېرې تاسې له دولتي ښوونځيو ليدنه وکړئ، نو تاسې به ډېر داسې ټولگي وگورئ چې تختې يې دومره خرابې شوي، چې شين والی (هغه ځای باندې چې ليکل کيږي) داسې ښکاري لکه د نړۍ په نقشه کې چې په سمندرونو کې جزيرې ښکاري. نو پر دې عکسونو او بيلبورډونو پيسې باندې کيدی شول، چې په سلگونو ښوونځيو ته تختې اخيستل شوي وای.

د پوهنې وزارت لخوا په پښتو او دري «۱۳۹۸» د معارف لپاره يو ځانگړی کال/ سال عطف معارف افغانستان» په نوم يو بروشور خپور کړ، چې ټول ۴۰ پاڼې لري او ۲۶ ځله د ښاغلي بلخي عکس په کې راغلی. دغه ښاغلي وزير د معارف د زنگ وهلو د غونډې په ورځ په خپله وينا کې وويل، چې معارف سياسي شوی دی او بايد غير سياسي شي. ښاغلي وزير اوس د معارف د غير سياسي کولو لپاره يوه ډېره بڼه او مجريه نسخه کشف کړې او هغه دا، چې پوه او تجربه کاره پښتانه له دندې گوښه کوي او يا يې قراردادونه ځنډوي او پر ځای يې د خپل تنظيم او قوم خلک گماري. د وزارت په مختلفو ادارو کې دا تصفيه ډېره په چټکۍ سره روانه ده. يوه بېلگه يې د هغه ۱۰۰ کسانو تقرر دی، چې د جمهور رئيس سپارښتنه او هوکې پخوا ورکړل شوي وه، خو چې څنگه ښاغلي بلخي دنده پيل کړه، خپل ۷ کسان يې په کې ځای پر ځای کړل او د هغوی لست يې ماليې وزارت ته وليږلو او د پاتې ۹۳ کسانو لست يې ساتلی دی.

يو بل مثال په نصاب کې هغه ۱۵ بستونو دي، چې داسې کسان په کې گمارل شوي وو، چې له لسو کلونو يې زيات د نصاب په برخه کې دنده تر سره کړې او د اقرا برنامې تر چتر لاندې نړيوال بانک ورسره موافقه کړې وه او کارونه يې خلاص وو، خو څرنگه چې د دوی تعصبي ذهنيت نشول منلی بستونه يې له سره اعلان ته ورکړل. ښاغلي بلخي د تفتيش په رياست کې له ۱۵ بستونو ۱۰ يې له منځه يوړل په دې خاطر چې له دندې نه د ليرې کولو کومه بله پلمه نه وه، کيدی شي دا بستونو بيا رامنځته شي او طبيعي ده چې خپل کسان به ځای پر ځای کيږي. همداراز يې د شورگانو په رياست کې ډېر زيات خلک له دندې گوښه او خپل کسان وگمارل، چې د هر بل وزير ريکارډ يې مات کړی. دا چې د خپل دفتر په رياست کې يې ټول خپل کسان گمارلي دا خو دومره مساله چا ته نه ښکاري. خو يوه بله توره يې دا هم وکړه چې د احسان په نوم يې خپل وراره يې له کومې آزموينې او انټرويو څخه راوست او په لوړ معاش قرارداد ورکړل شو، حتی د يوه جعلي امتحان اخستلو زحمت يې هم ورنکړ. اوس نوموړی له جناب وزير سره په بهرنيو چکرونو تر لندنه هم ورسپړي.

ښاغلي ميرويس بلخي د غير سياسي کولو د پروسې په بهير کې يوه بله کارنده چار هم تر سره کړه؛ په هند کې د محصلې دورې آشنا آغلي مرجان متين، چې په سياسي علومو کې يې زده کړې ترسره کړې او د لومړۍ ميرمنې بي بي گل تخرگ کې يې ځان ځای کړی و هم سر را اوچت کړ، د جنډر د مراعاتولو په پلمه د خپلو چينلونو له لارې د پوهنې وزارت ته راوستل شوه او د نصاب د معينې په توگه وټاکل شوه. دغه آغلي هم د ښاغلي وزير د غير سياسي کولو برنامې فعاله اداکاره ده، او آغلي مرجان متين په دې چار کې له گلمرجان سره سيالي کولی شي.

د پاڼو شميره: له 2 تر 3

افغان جرمن آنلاين په درنښت تاسو همکارۍ ته راوبولي. په دغه پته له مور سره اړيکه ټينگه کړئ maqalat@afghan-german.de

يادونه: دلپکنې د ليکنيزې بڼې پاڼو د ليکوال په غاړه ده، هيله من يو خپله ليکنه له راليږلو مخکې په ځير و لولئ

که څه هم خپله يې د هېواد رسمي ژبې زده ندي او د خپل مشر او ملگري وزير په څېر د افغان کلمه هم نه مني، خو له هغو کسانو څخه چې د نصاب د ديني علومو کې کار کوي او عربي ژبه يې ښه زده ده او غواړي په نصاب کې دندې ته دوام ورکړي د انگرېزي ژبې د زده کړې غوښتنه کوي او مثبته کلمرچانه يې نه مني، په همدې پلمه غواړي د ځان په څېر خپل ملگري ځای پر ځای کړي.

يو څو مهم ټکو ته اشاره کول غواړم، او هغه دا چې د کوم هېواد د ښوونې او روزنې سيستم روغ وي، هېواد يې پرمختللی او خلک يې هوسا ژوند لري او د يوه هېواد د نيکمرغيو کلي ده. په افغانستان کې د ښوونې او روزنې پنځه بنا (ښوونکي، زده کوونکي، ودانې، کتاب او اداره) هم نيکمرغي دي، تر نيمايي زيات ښوونځي ودانې نه لري، د کتابونه، ور ښوونکو کمبود او نورې نيکمرغيوې ډېرې زياتې دي. له بده مرغه زموږ په هېواد کې د ناامنيو، کلتوري ستونزو، د دولتي چاروکو د مور او ميره چلند، اقتصادي کمزورتيا، د تعليم په برخه کې غير عادلانه لاسرسي او نورو ستونزو زموږ دغه اساسي برخه ويجاړه کړې او بيا پر دې سربيره د معارف پر سر سياسي معاملي هم چې و شي او د ښاغلي ميرويس بلخي په څېر کسان وگمارل شي، نو ښاغلي ولسمشر غني که هر څومره ښه پلانونه هم جوړ کړي، چې د پلي کولو دنده داسې متعصبه او مفسدو کړيو ته وسپارل شي، هيڅ ډول مثبت پايله به تر لاسه نشي.

په پای کې بايد ووايم، چې د پوهني وزارت نوم هسي هم ډېر بد شوی او که د جنگسالارانو د سناريوگانو اداکاران هم په کې په مهمو دندو کې گمارل شوي وي، دا وړی به شری نشي. د ملت سترگې يوازې محبوب جمهور رييس ته اوړي، چې د دې ډول اشخاصو مخنيوی وکړي او پر ځای يې وړ کسان وگماري، چې په رښتيا هم دغه وزارت غير سياسي شي!!!

يادونه: په پام کې ده، که چېرې په دغه وزارت کې تعصبي چلند پای ته و نه رسېږي، د فساد ډېر مهم اسناد به له رسنيو سره شريک شي.

د يو آباد، سوکاله او باسواده افغانستان په هيله!

په درنښت